

Висновки. Для профілактики шлунково-кишкових захворювань поросят і підвищення їх збереженості ми запропонували використовувати кухонну сіль, як джерело натрію і хлору, що сприяють інтенсифікації виділення соляної кислоти в шлунку поросят і скороченню періоду абсолютної ахлоргідрії.

Застосування розчину кухонної солі в кількості 4,5 г на 1 л води, як можливості профілактики загибелі поросят-сисунів, знизило кількість загиблих від шлунково-кишкових захворювань до 6,8 %.

Застосування кухонної солі при вирощуванні поросят-сисунів сприяло підвищенню збереженості та збільшенню інтенсивності росту тварин.

Список використаних джерел.

1. Технологія виробництва продукції тваринництва: Підручник / О. Т. Бусенко та ін.; за ред. О. Т. Бусенка. Київ : Аграрна освіта, 2001. 432 с.

2. Трончук И. С., Фесина Б. Е., Почерняева Г. М. и др. Кормление свиней. Москва : Агропромиздат, 1990. 175 с.

3. Відлучення поросят – критична точка у процесі вирощування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pig.tekro.ua/godivlya/item/47-vidluchennja-porosjat-kritichna-tochka-u-viroshhuvanni-svinej.html> (Дата звернення: 09.02.2019).

УДК 636.2.053.081.4:612.176

І. О. Ластовська, к. с.-г. н., асистент

Л. Т. Косіор, к. с.-г. н., доцент

Л. В. Пірова, к. с.-г. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква

ТРАНСПОРТУВАННЯ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ТА СТРЕС

Актуальність. Життя людей тісно переплітається з тваринами протягом тисячоліть. Вони цінують їх з соціальних, культурних, економічних та емоційних причин. Тому спостерігається рух тварин між областями, країнами, континентами і цей рух буде продовжуватись та наростати завдяки зростанню мобільності людей та удосконаленню умов транспортування. Добробут тварин, що перевозяться покращився як і зацікавленість у захисті цих тварин на законодавчому рівні. Досвід деяких країн світу демонструє, що тварини при транспортуванні почувають себе комфортно. Проте всі види перевезень є потенційно небезпечними і можуть бути пов'язані з стресом, стражданнями та хворобами.

Постановка проблеми. Транспортування тварин, не важливо на які відстані здійснюється автомобільним, залізничним, повітряним і морським транспортом. Тож виникає питання чи існує добробут тварин під час перевезень, незалежно від того чи відбувається вони між країнами чи в межах України. Однією з проблем транспортування є обов'язковий захист тварин. У цьому аспекті питання добробуту тварин є предметом міжнародного занепокоєння, оскільки це впливає на передачу інфекційних та паразитарних захворювань.

Аналіз літературних джерел. Обмеження руху та транспортування може призвести до ряду стресів. Великий вплив на добробут тварин має стрес, оскільки він пов'язаний із некомфортними умовами утримання чи транспортування. Як наслідок механізми боротьби у тварин зі середовищем в якому вони знаходяться починають руйнуватися. Фактори, так звані стресори, що впливають на тварину створюють їй стресову ситуацію. Стресори класифікують за зовнішніми і внутрішніми ознаками. Наслідки можуть носити поведінковий,

фізіологічний та організаційний характер. Стресори включають наступне: неадекватне харчування, теплове перенавантаження, холод, перевантаженість при транспортуванні. Стрес впливає на пристосованість тварин і може проявлятися хворобою та смертю або нездатністю рости і розмножуватись. Стресори діють по різному на системи органів і мають різний вплив наприклад порівнюючи тепло і холод. Як наслідок впливу стресових факторів на організм тварини виникає адаптаційний синдром. Грабовський С. С. (2012 р) посиляючись на Г. Сельє (1982 р.) розділяють поняття стресу на три стадії – реакція тривоги, резистентності організму і врешті виснаження. Загальний синдром адаптації здійснюється нервовою системою і гормонами.

За даними Karen Schwartzkopf-Genswein Jason Ahola, Lily Edwards-Callaway, Dan Hale, and John Paterson (2015) майже всі тварини транспортуються принаймні один раз у житті, а часто і 6 разів. Наприклад, телята можуть транспортуватися з ферми або ранчо на аукціонний ринок для тварин, пасовища або забійний пункт. Ощипок І. М. (2016) стверджує, що перевезення тварин створює серйозний стрес фактор, не кажучи вже про додаткові ризики, які можуть призвести до загибелі худоби в процесі транспортування і все це може посилюватись через погані дороги та власне сам транспортний засіб.

Ряд вчених таких як Богачик О. Г., Козенко О. В., Двилюк І. В. та ін. (2015) підтримують кроки Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо розгляду питання добробуту тварин на круглому столі: «Добробут продуктивних тварин в контексті угоди про асоціацію між Україною та ЄС та поза нею».

Міркування щодо добробуту тварин під час перевезення були визначені в положенні Європейської конвенції про захист тварин під час міжнародних перевезень (Зубченко Н. І., 2015).

Як узагальнення деякі твердження можна застосувати до перевезень. Такі кроки, як збір, завантаження і розвантаження є спільними для всіх форм транспортування тварин і представляють особливу небезпеку для добробуту тварин. Процедури контролю якості можуть застосовуватися на всіх цих етапах. Економічні складові та фактори добробуту тварин не обов'язково працюють один проти одного. Повинен бути сильний фінансовий стимул для запобігання стресових захворювань і хвороб, а також для захисту добробуту тварин під час транспортування. Правила та положення важливі для захисту тварин, але якість допомоги визначається навичками та ставленням людей. Якщо догляд за тваринами можна пояснити в біологічному плані, то його можна вивчити і навчити через неформальні або формальні процеси. Добробут тварин можна покращити будь-якими заходами, які зменшують тривалість або кількість поїздок. Це не суперечить ідеї про те, що тварини можуть транспортуватися на великі відстані і протягом тривалого часу за відповідних умов, але краще визнати, що ступінь ризику пов'язаний з величиною впливу потенційних небезпек. Таким чином, реалізація та переміщення забійних тварин з ферм до бійні, що знаходяться на менших відстанях, без проміжних поїздок, мають чіткі переваги для добробуту.

Висновки і пропозиції. Постійне зростання перевезень тварин викликає спільну стурбованість щодо добробуту, стресу та хвороб, а також виступає за розробку регуляторних процедур і принципів для запобігання проблемам і для вирішення цих проблем, коли вони виникають. Всі види перевезень є потенційно небезпечними для тварин і можуть призвести до хвороб, стресу та погіршення добробуту. Ці три показники нерозривно пов'язані між собою. Добробут тварин відноситься до життєвих процесів, які відкриті для наукового аналізу тому це питання актуальне і потребує більш ретельного вивчення.

Список використаних джерел

1. Грабовський С. С. Стреси сільськогосподарських тварин та його наслідки [Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького], 2012, Т. 14 № 3 (53), Ч. 2. С. 47–58.
2. Сельє Ганс. Стрес без дистреса / Ганс Сельє. – М.: «Прогресс», 1982. – 62.с.

3. Schwartzkopf-Genswein, K., Ahola, J., Edwards-Callaway, L., Hale, D., and Paterson, J. 2016. Symposium Paper: Transportation issues affecting cattle well-being and considerations for the future. Prof. Anim. Sci. 32: 707–716.

4. Ощипок І. М. Вплив стрес-фактору транспортування на худобу з урахуванням стану доріг та швидкості скотовоза, [Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького], 2012, Т. 14 № 3 (53), Ч. 2. С. 47–58.

5. Богачик О. Г., Козенко О. В., Двилюк І. В., Магрело Н. В., Сус Г. В., Вороняк В. В. Основні аспекти законодавства європейського союзу щодо добробуту продуктивних тварин. [Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького], 2015, Т. 17 № 1 (61), Ч. 2. С. 205–211.

6. Зубченко Н. І. Добробут тварин та їх захист від жорстокого поводження: розвиток доктрини міжнародного права. Актуальні проблеми політики, 2015, в. 5, С. 203–211.

УДК 636.2.082.35:636.083:631.151.2

В. Ю. Мазур, студент

Д. К. Носевич, к. с.-г. н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ

ТЕХНОЛОГІЯ ІНТЕНСИВНОГО ВИРОЩУВАННЯ БИЧКІВ У МОЛОЧНИЙ ПЕРІОД

Основною проблемою виробництва яловичини в Україні є нестача поголів'я та реалізація тварин з низькою живою масою. Це наслідок критичного скорочення чисельності корів через кризові явища в галузі та економіці держави. Збитковість вирощування і відгодівлі бугайців через низьку закупівельну ціну, привела до занепаду підприємств, які спеціалізувались на виробництві яловичини. Поступово цікавість виробників до вирощування молодняку великої рогатої худоби на м'ясо повертається. Але з метою забезпечення високої економічної ефективності виробництва, перед господарствами постає декілька важливих завдань: реалізовані тварини повинні мати достатньо велику живу масу (понад 450–500 кг) і добре розвинену мускулатуру; витрати кормів та інші виробничі витрати повинні бути мінімальними; в скотарстві тривалий період окупності інвестицій, тому виробничий цикл повинен бути максимально коротким.

Ці завдання дозволяє вирішити інтенсивна технологія вирощування молодняку, яка дозволяє отримувати великі прирости живої маси, забезпечити максимальний ріст мускулатури і кістяка, скоротити тривалість вирощування і завдяки цьому виробничі витрати. Найбільш важливим елементом інтенсивного вирощування бугайців є перший виробничий період – молочний.

У молочний період тварини поступово привчаються до споживання кормів рослинного походження, поряд з цим вони повинні швидко рости, оскільки затримки росту і розвитку в подальшому повноцінно компенсувати не можливо. Цей період найбільш витратний, оскільки бугайці споживають дорогі молочні корми і стартерний комбікорм, потребують особливого ветеринарного нагляду та індивідуального обслуговування, але від нього залежить ефективність всього вирощування та збереженість теляти.

Мета роботи – дослідити технологію інтенсивного вирощування бугайців в молочний період за результатами діяльності комплексу з вирощування і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проведені на комплексі з вирощування і відгодівлі молодняку ПрАТ «Агрофорт» у Кагарлицькому районі Київської області. Вивчали технологічну схему вирощування бугайців у молочний період, зокрема вік